

Kindergeneeskunde / Kinderallergiecentrum

Eczeem bij kinderen

Inleiding

Er zijn verschillende soorten eczeem. De bekendste hiervan is constitutioneel eczeem. Andere namen voor eczeem zijn dauwworm, atopisch eczeem en dermatitis. Eczeem is een chronische huidaandoening en ontstaat door een ontstekingsreactie van de huid, zonder dat er een bacteriële infectie aanwezig is. Een bacteriële infectie kan soms in een later stadium wel voorkomen.

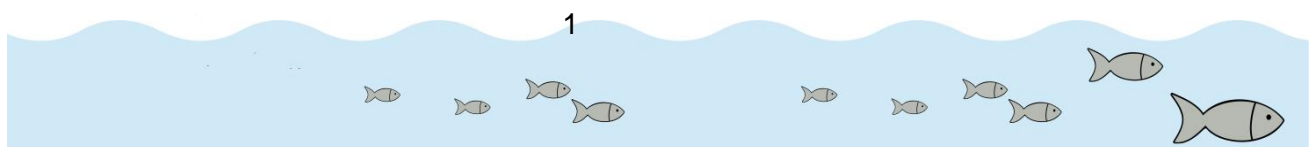
Atopiesyndroom

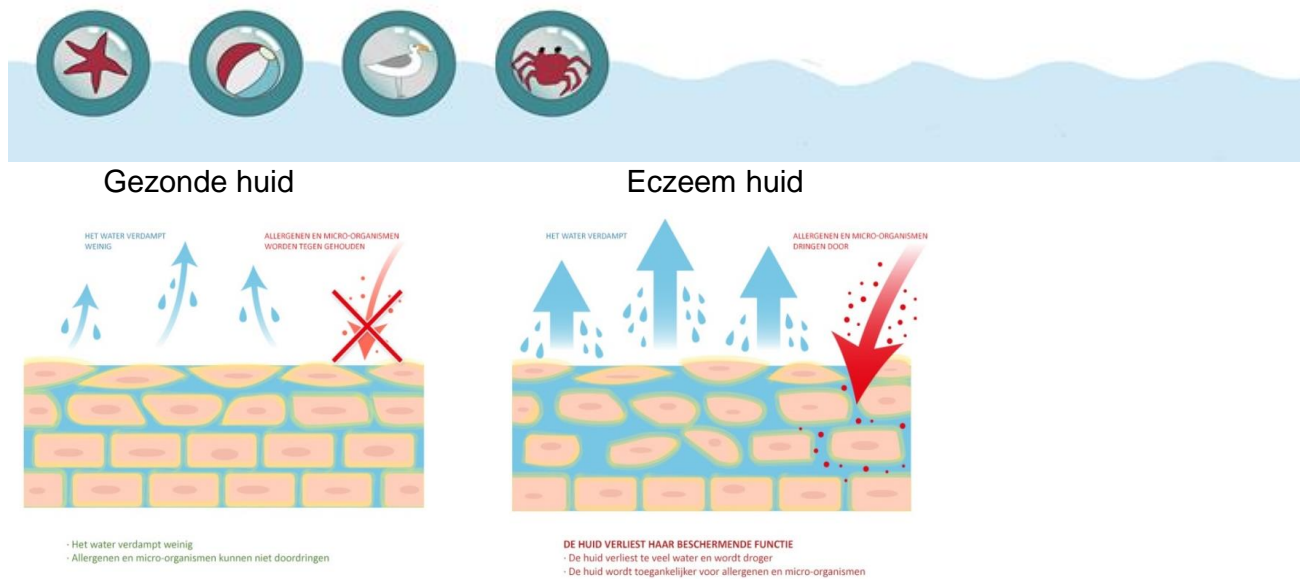
Eczeem kan een onderdeel zijn van het atopiesyndroom. Het atopiesyndroom staat voor een groep aandoeningen waarbij het afweersysteem een belangrijke rol speelt en die vaak samen voorkomen. Door een overdreven reactie van het lichaam ontstaat een ontstekingsreactie in het lichaam welke zich uitent in de vorm van eczeem, hooikoorts, astma of bijvoorbeeld een voedselallergie.

Oorzaken eczeem

Er spelen verschillende factoren een rol bij het ontstaan van eczeem. De belangrijkste is aanleg of erfelijkheid. Dit betekent dat het kind eczeem heeft omdat de huid nu eenmaal anders is aangelegd. Hierdoor kan gemakkelijk een droge huid, jeuk en ontsteking ontstaan. Doordat hun huid een andere vetsamenstelling heeft, verdampt er meer vocht uit de huid, zodat deze (nog) droger wordt. Hierdoor vermindert de beschermingsfunctie van de huid en kunnen irriterende stoffen en infecties de huid gemakkelijker van buitenaf binnendringen. Eczeem kan hierdoor uitgelokt worden of verergeren.

Naast erfelijke factoren zijn er factoren die eczeem kunnen uitlokken of verergeren (een opvlamming); dit noemen we beïnvloedende factoren.

Allergie en eczeem

Vaak wordt gedacht dat eczeem wordt veroorzaakt door een allergie. In de overgrote meerderheid van de gevallen is dit niet het geval. Kinderen met eczeem hebben meer kans op andere allergische ziekten zoals voedselallergie, inhalatieallergie en astma. Een kleine groep kinderen heeft een voedselallergie waarbij het eczeem verergerd als er blootstelling is.

Jonge kinderen met eczeem hebben een verhoogde kans op het ontwikkelen van een pinda- en/of ei-allergie. Dit komt doordat voeding via de kapotte huid het lichaam binnen kan dringen. De huid is niet de juiste plek om voor het eerst met voeding in aanraking te komen. Dit zet namelijk vaak juist een allergische reactie in gang. Als voeding via het maagdarmkanaal het lichaam binnenkomt, is de kans op een allergie veel kleiner.

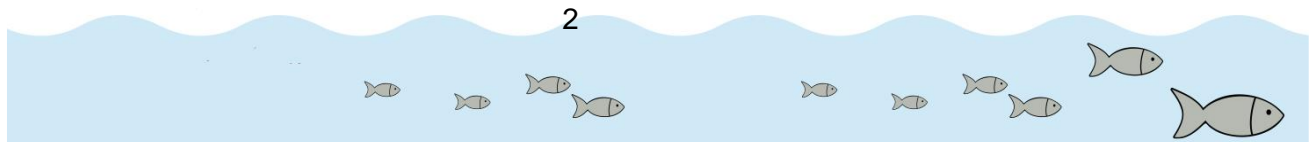
Daarom is het advies bij alle kinderen om voor de leeftijd van 8 maanden pinda en ei te geven en bij kinderen met eczeem of ouders/broertjes/zusjes met een ernstige allergie voor de leeftijd van 6 maanden.

Bij kinderen met ernstig eczeem of familiale belasting met ernstige voedselallergieën, kan het nodig om eerst een test te doen voordat introductie kan plaatsvinden. Overleg hierover met uw arts of diëtist.

Als pinda en ei succesvol geïntroduceerd zijn is het van belang om in ieder geval tot de leeftijd van 1 jaar wekelijks minimaal ½ ei en 3 theelepels pindakaas te geven. Door het eczeem zo goed mogelijk te behandelen verklein je de kans de voedingsmiddelen via de huid het lichaam binnen te dringen en de ontwikkeling van een voedselallergie.

Beïnvloedende factoren

- Water en zeep drogen de huid uit waardoor jeuk en irritatie kan toenemen.
- Een droge omgevingslucht droogt de huid uit.
- Elke vorm van stress, positief of negatief, kan het eczeem doen opvlammen: denk hierbij bijvoorbeeld aan het krijgen van tanden, een verkoudheid of bijvoorbeeld een verhuizing, een verjaardag of een belangrijk examen waarvoor het kind gespannen is.
- Bepaalde materialen waarvan kleding gemaakt is, zoals wol, kunnen de huid irriteren. Sommige synthetische stoffen geven warmte wat niet weg kan, waardoor

de huid gaat irriteren. Ook strakke kleding, schurende naden of merkjes in kleding kunnen de huid irriteren

- Rook lucht en ruimtes waarin gerookt wordt kunnen irritatie van de huid veroorzaken.
- Een actieve eczeemhuid is warm. Wanneer de omgevingstemperatuur ook warm is, kan de huid niet afkoelen. Dit verergert de jeuk.
- Transpiratievocht bevat zouten, deze zouten irriteren de beschadigde huid.

Symptomen eczeem

Het belangrijkste verschijnsel bij eczeem is jeuk. Verder kan uw kind last hebben van:

- een rode, gezwollen en warme huid
- een branderig gevoel
- jeuk
- bultjes
- met vocht gevulde blaasjes
- droge huid die door de droogheid van de huid meer jeukt
- Schilfering
- Soms kan eczeem ook nattend zijn

Het eczeem kan al enkele weken na de geboorte ontstaan, meestal begint het met een droge, als schuurpapier aanvoelende huid. Vaak wordt het eczeem na het eerste levensjaar wat rustiger maar dat hoeft helaas niet zo te zijn. Eczeem komt op elke leeftijd voor en kan ook na een periode van minder eczeem plotseling weer terugkomen. Het is een chronische aandoening, maar de klachten kunnen tijdelijk meer of minder zijn: perioden zonder(veel) klachten kunnen afgewisseld worden door perioden waarin het eczeem sterk opspeelt.

Wat kunt u zelf doen?

(Leren) omgaan met jeuk

Jeuk is een van de belangrijkste verschijnselen van eczeem en ook het vervelendste. Om de jeuk tegen te gaan, gaan de meeste mensen wrijven en krabben. Dit helpt even, maar uiteindelijk wordt het eczeem juist erger door het krabben. De huid raakt beschadigd en hierdoor kunnen bacteriën en schimmels gemakkelijker de huid binnendringen. Zo ontstaan nieuwe irritaties, beschadigingen en infecties. En dit verergert weer het eczeem en de jeuk. Ook het herstel van de huid zorgt voor jeuk. In de zomer is het belangrijk om extra voorzichtig te zijn. Bescherm uw kind tegen de zon en tegen teveel zweten. Als de huid van uw kind open of ontstoken is, kan het beter niet zwemmen.

Algemene adviezen

- Smeren met vette zalf: minimaal 2 keer per dag en zo nodig vaker
- Houd de nagels kort zodat bij krabben de huid niet zo gemakkelijk beschadigd.
- Beperk het douchen tot 2-3 keer per week. Douche kort. Gebruik geen zeep (een neutrale doucheolie kan wel: bv. Groninger badolie) en gebruik een milde shampoo.
- Draag zoveel mogelijk katoenen kleding
- Gebruik neutrale wasmiddelen (zonder parfum) en geen wasverzachter. Alles wat lekker ruikt bevat parfum; parfum kan de huid irriteren.

- Sommige kinderen zijn gebaat bij het dragen van zogenaamde krabpakjes tegen de jeuk. Informeer hier naar bij uw arts.

Behandeling eczeem

smeren-smeren-smeren

De behandeling van eczeem bestaat uit diverse onderdelen:

- Goede verzorging van de huid is de eerste stap om het eczeem zo rustig mogelijk te houden. Beperk het contact met water en gebruik lauw water. Voorkom dat uw kind een droge huid krijgt en behandel de droge huid. Gebruik hiervoor een basiszalf. Deze zalf zorgt voor een bescherm laag van de huid: de huid blijft vet en droogt daardoor minder uit. De zalf is op doktersrecept verkrijgbaar.
- Bij een opvlamming van eczeem krijgt uw kind een medicinale zalf (een hormoonzalf, ontsteking/afweer onderdrukkende zalf of teerzalf). Deze zalven behandelen de ontsteking van de huid. Medicinale zalven geven vaak een goed resultaat en hebben bij goed gebruik weinig bijwerkingen. Deze behandeling wordt weer afgebouwd met een afbouwschema. Zie Hieronder de voorbeelden hiervan.

Zijn hormoonzalven wel veilig?

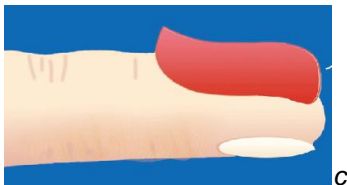
Ja, veel mensen zijn bang om hormoonzalven te gebruiken omdat ze bang zijn voor bijwerkingen. Toen de hormoonzalven net op de markt kwamen (rond 1950) werden deze vaak ondeskundig gebruikt. Inmiddels is gebleken dat bij deskundig gebruik een hormoonzalf goed resultaat geeft met geen of geringe bijwerkingen. Ook door verbetering van hormoonzalven treden er minder bijwerkingen op.

Vaak wordt te weinig hormoonzalf gesmeerd. Een handig hulpmiddel om te weten hoeveel u mag smeren is de Vingertopmethode.

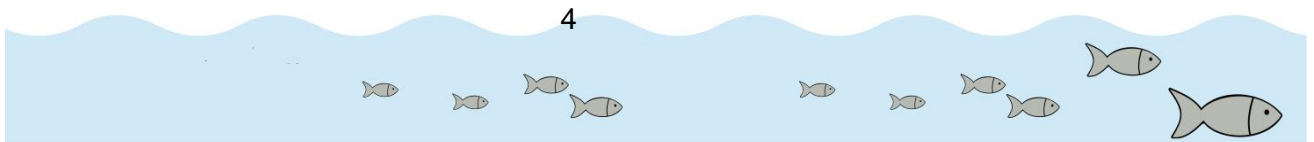
Vingertop methode

Om te weten hoeveel hormoonzalf nodig is per lichaamsdeel, gaat we uit van de vingertop als maateenheid.

1 Vingertop eenheid is ongeveer gelijk aan 0.5 gram zalf. De vingertop is de hoeveelheid zalf die op het laatste vingerkootje van de wijsvinger past van een volwassene.

Leeftijd	Hoofd/hals	Arm Hand	Been Voet	Buik	Rug	Hele lichaam
3-12 mnd	1	1	1.5	1	1.5	8.5
1-2 jaar	1.5	1.5	2	2	3	13.5
3-5 jaar	1.5	2	3	3	3.5	18
6-10 jaar	2	2.5	4.5	3.5	5	24.5
10-16 jaar	2.5	3	6	5	6	31.5
volwassen	2.5	4	8	7	7	40

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel ze dan gerust bij uw volgende bezoek aan de kinderarts of de kinderverpleegkundige van het Kinderallergiecentrum.

Kunnen de vragen niet wachten neem dan telefonisch of via mail contact op met het team kinderallergie, bereikbaar via het secretariaat Kindergeneeskunde:

Locatie Venlo

routennummer 32

☎ (077) 320 57 30

Locatie Venray

routennummer 70

☎ (077) 320 57 30

✉ kinderallergiecentrum@viecuri.nl

Volg je ons al op Instagram?

📷 @kinderallergiecentrum

VieCuri Medisch Centrum

Locatie Venlo

Tegelseweg 210

5912 BL Venlo

☎ (077) 320 55 55

Locatie Venray

Merseloseweg 130

5801 CE Venray

☎ (0478) 52 22 22

internet: www.viecuri.nl

Bekijk uw medische gegevens op www.mijnviecuri.nl

